

PACJENT MAŁOLETNI Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI

Wojewódzkie rekomendacje w zakresie zasad transportu pacjentów małoletnich z zaburzeniami psychicznymi przez zespoły ratownictwa medycznego do szpitali

Postępowanie zespołów ratownictwa medycznego (ZRM):

1. Zbierz wywiad medyczny wg schematu SAMPLE

S - symptomy - charakter dolegliwości
A - alergie
M - przyjmowane leki
P - przebyte choroby
L - ostatni spożyty posiłek
E - okoliczności zdarzenia oraz diagnostyka różnicowa

2. Wykonaj badanie ABCDE

A - drogi oddechowe (drożne, niedrożne, zagrożone niedrożnością)
B - oddychanie (częstość oddechu, objętość oddechu, wysiłek oddechowy, natlenowanie)
C - krążenie (częstość pracy serca, ciśnienie tętnicze, napięcie tętna, perfuzja, obciążenie wstępne)
D - ocena zaburzeń świadomości (AVPU, glikemia, źrenice, czucie)
E - ekspozycja pacjenta

3. Zabezpiecz dostęp żylny lub doszpikowy

4. Określ przyczynę stanu bezpośredniego zagrożenia zdrowotnego i ustal miejsce docelowego transportu

zaburzenia psychiczne

- stan somatyczny stabilny, brak podejrzeń o tło organiczne,
- objawy wskazują przede wszystkim na zaburzenia psychiczne,
- brak jest potrzeby przeprowadzenia pilnych badań laboratoryjnych lub obrazowych;

potrzeba stabilizacji stanu ogólnego, w szczególności:

- po próbie samobójczej,
- po samouszkodzeniu wymagającym konsultacji pediatrycznej, chirurgicznej,
- po zatruciu,
- przy zaburzeniach świadomości,
- przy objawach somatycznych budzących niepokój;

problem somatyczny m.in.:

- zaburzenia metaboliczne,
- choroby neurologiczne,
- zatrucia lub działania substancji psychoaktywnych,
- zaburzenia hormonalne,
- infekcje wpływające na stan psychiczny;

konieczność szybkiej diagnostyki pogłębianej, tj. wykonanie:

- badania laboratoryjnych,
- badania toksykologicznych,
- EKG,
- diagnostyki obrazowej (RTG, USG, TK, MRI),
- konsultacji specjalistycznych;

Najbliższy szpital z oddziałem psychiatrii dzieci i młodzieży

(niezależnie od miejsca zamieszkania czy granic województwa) #

Najbliższy SOR/IP szpitala z właściwym oddziałem dziecięcym lub SOR

- natychmiastowa ocena i zabezpieczenie stanu ogólnego,
- przeprowadzenie diagnostyki różnicowej;

Po stabilizacji stanu pacjenta można rozważyć przekazanie pacjenta do oddziału psychiatrycznego dla dzieci i młodzieży.

Przed rozpoczęciem transportu pacjenta należy uzgodnić telefonicznie jego przyjęcie. Transport zapewnia szpital, w którym pacjent aktualnie przebywa.

Pacjent po przyjeździe ZRM zaprzecza wcześniejszym myślom samobójczym

Każde wcześniejsze zgłoszenie:

- myśli samobójczych,
- zamiaru samobójczego,
- zachowań autoagresywnych (w tym samouszkodzenia)

należy traktować jako **potencjalne bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia**.

! WYJĄTEK !

Jeżeli **JEDNOCZEŚNIE** spełnione są wszystkie poniższe warunki:

- brak aktualnych myśli/planu/zamiaru,
- obecność silnych czynników ochronnych,
- natychmiastowa opieka osoby dorosłej,
- możliwość pilnej konsultacji psychiatrycznej/psychologicznej,
- brak intoksykacji i ciężkich objawów psychicznych,
- decyzja potwierdzona konsultacją lekarską.

Pacjent odmawia transportu

odmowa transportu przez pacjenta lub przedstawiciela ustawowego **NIE STANOWI** podstawy do odstąpienia od transportu, jeżeli ZRM stwierdza:

- realne ryzyko samobójstwa,
- bezpośrednie zagrożenie życia lub zdrowia.

Zasadniczym czynnikiem decydującym o wyborze szpitala, do którego ma być transportowany pacjent małoletni z zaburzeniami psychicznymi jest ocena:

- stanu somatycznego,
- stanu psychicznego,
- przyczyny stanu nagłego zagrożenia zdrowotnego,
- obecności objawów sugerujących podłoże organiczne.

Należy pamiętać, że zaburzenia psychiczne mogą być spowodowane zaburzeniami somatycznymi.

Szpital z oddziałem psychiatrii dzieci i młodzieży w woj. lubelskim:

- 1) Szpital Neuropsychiatryczny im. prof. Mieczysława Kaczyńskiego Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lublinie, ul. Abramowicka 2, 20-442 Lublin
- 2) Uniwersytecki Szpital Kliniczny nr 1 w Lublinie, ul. Głuska 1, 20-439 Lublin

W przypadku pacjentów z zaburzeniami psychicznymi powyżej 15 r. ż. oraz braku miejsc w ww. oddziałach psychiatrii dzieci i młodzieży dopuszcza się – po wcześniejszym uzgodnieniu przyjęcia – transport do oddziału psychiatrii dorosłych w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Łukowie:

Centrala 25 798 20 00 do 9

Gabinet lekarski wew. 313

Dyżurka pielęgniarek wew. 312

Takie rozwiązanie może mieć wyłącznie charakter **incydentalny, ratunkowy i czasowy**, a po ustabilizowaniu stanu zdrowia pacjenta lub uzyskaniu miejsca we właściwym oddziale psychiatrii dzieci i młodzieży powinien on zostać niezwłocznie do niego przekazany.

Warunki konieczne:

- 1) zapewnienie realnych warunków bezpieczeństwa, stosowanie standardów ochrony małoletnich zgodnie z ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o *przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich* (Dz.U. z 2026 r. poz. 110) oraz
- 2) odnotowanie w dokumentacji medycznej informacji uzasadniającej brak alternatywy dla przyjęcia pacjenta małoletniego do oddziału dla dorosłych i podjętych działaniach w celu niezwłocznego przekazania pacjenta do właściwego oddziału psychiatrii dla dzieci i młodzieży.

Szpital z oddziałem psychiatrii dzieci i młodzieży w województwach sąsiadujących:

Województwo/podmiot leczniczy	Całodobowy nr telefonu
1. województwo mazowieckie: (harmonogram dyżurów dostępny jest pod adresem: https://www.nfz.gov.pl/biuletyn-informacji-publicznej-mazowieckiego-ow-nfz/harmonogramy-tzw-ostrych-i-tepych-dyzurow/)	(22) 317-91-33
1) Uniwersyteckie Centrum Kliniczne Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego,	(22) 458-28-00
2) Instytut Psychiatrii i Neurologii,	(22) 815-16-00
3) Instytut „Pomnik - Centrum Zdrowia Dziecka”,	(22) 468-24-00
4) Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością;	(17) 224-01-21
2. województwo podkarpackie: „Centrum Medyczne w Łańcucie” Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością;	(85) 745-05-41
3. województwo podlaskie: Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny im. L. Zamenhofa w Białymstoku;	(41) 364-13-99
4. województwo świętokrzyskie: Świętokrzyskie Centrum Psychiatrii w Morawicy.	(22) 317-91-33

Szpital z SOR/IP oraz oddziałem pediatrycznym w woj. lubelskim:

1) ARION Szpitale Sp. z o.o. w restrukturyzacji z/s w Warszawie
Zespół Opieki Zdrowotnej w Biłgoraju	10) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Parczewie
2) Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki im. Papieża Jana
Pawła II w Zamościu	11) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Puławach
3) Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Specjalistyczny
w Chełmie	12) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radzyniu
Podlaskim
4) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Nr 1
w Bełżcach	13) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Świdniku
5) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
w Hrubieszowie	14) Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej
w Krasnymstawie
6) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kraśniku	15) Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Tomaszowie
Lubelskim
7) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Lubartowie	16) Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w
Janowie Lubelskim
8) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łukowie,	17) Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Lublinie
9) Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Miedzyrzecu
Podlaskim	18) Wojewódzki Szpital Specjalistyczny SPZOZ w Białej Podlaskiej

Oddział toksykologiczny w woj. lubelskim:

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego SP ZOZ w Lublinie (lokalizacja: Lublin, Al. Kraśnicka 100)
- **Kliniczny Oddział Toksykologiczno-Kardiologiczny i Chorób Wewnętrznych**

Telefoniczna Informacja Toksykologiczna: 517-619-306